

(דף פ"ה ע"א) איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם (ויקרא כד) ואל בני ישראל תדבר לאמר. (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים. אן אינון בני ישראל. בה שעתא, אהדרת אורייתא נשמתייהו דישראל, כל חד וחד לאתריה. אורייתא אתקיפת, ואחידת בהו בנשמתייהו, לאהדרא להו לישראל הדא הוא דכתיב, (תהלים יט) תורת יי' תמימה משיבת נפש. משיבת נפש ממש.

תאנא, כתיב (דברי הימים א כט) וישב שלמה על פסא יי' למלך, כמה דכתיב, (מלכים א י) יש מעלות לפסא. ר' אבא אמר, דקיימא סיהרא באשלמותא. דתנינן, ביומוי דשלמה, קיימא סיהרא באשלמותא.

אימתי באשלמותא. (נ"א תאנא כתיב ותרב חכמת שלמה וגו' מאי ותרב, אמר ר' אבא דקיימא סיהרא באשלמותא מאי באשלמותא) דקיימא בחמשה עשר, כמה דתנינן, אברהם. יצחק. יעקב. יהודה. פריץ. הצרון. רם. עמינדב. נחשון. שלמון. בועז. עובד. ישי. דוד. שלמה. פד אתא שלמה, קיימא סיהרא באשלמותא. הדא הוא דכתיב, וישב שלמה על פסא יי' למלך. וכתיב יש מעלות לפסא. פלא כגוונא דלעילא.

ביומוי דצדקיה, קיימא סיהרא בפגימותא, ואתפגים. כמה דאת אמר, (ישעיה יג) וירח לא וגיה אורו. דתנינן, ביומוי דצדקיה, אתפגים סיהרא, ואתחשכו אנפיהו דישראל.

פוק וחשיב, רחבעם. אביה. אסא. יהושפט. יהורם. אחזיהו. יואש. אמציהו. עוזיהו. יותם. אחז. יחזקיהו. מנשה. אמון. יאשיהו. צדקיהו. וכד אתא צדקיהו אתפגים סיהרא וקיימא על פגימותא. דכתיב, (ירמיה נב) ואת עיני צדקיה עור. ביה זמנא (איכה ב) השליך משמים ארץ. האי ארץ אתעברא מקמי שמים, ואתרחקת מניה, ואתחשכא האי ארץ. (פלומר דקיימא סיהרא בפגימותא).

תאנא, בשעתא דקיימו ישראל על טורא דסיני שארי סיהרא לאנהרא, דכתיב, (שמואל ב כב) ויט שמים וירד. מהו וירד. דקריב שמשא לגבי סיהרא, ושרי לאנהרא סיהרא. דכתיב, (במדבר ב) דגל מחנה יהודה מזרחת.

בטורא דסיני, אתמנא יהודה, רופינס במלכותא, דכתיב, (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן. (נ"א רבי יצחק אמר מהכא ויהודה עד רד עם אל הוי שולטנא בשעתא דהאי אל שליט מלכותיה על טורא דסיני בהאי שעתא שליט מלכותא דיהודה) מהו ועם קדושים נאמן. פד אמר קדשא בריהו הוא לישראל, ואתם תהיו לי ממלכת פהנים וגוי קדוש, נאמן תוה יהודה לקבלא מלכותא, ושארי סיהרא לאנהרא.

אנכי יי' אלהיך אשר הוצאתיך וגו'. (שמות כ) ר' אלעזר פתח, (משלי א) שמע בני מוסר אביך ואל תפוש תורת אמה. שמע בני מוסר אביך: דא קדשא בריהו הוא ואל תפוש תורת אמה: דא כנסת ישראל. מאן כנסת ישראל. דא בינה. כמה דכתיב, (משלי א) להבין אמרי בינה

רבי יהודה אומר, מוסר אביה: דא היא חכמה. ואל תטוש תורת אמה: דא היא בינה. ר' יצחק אומר, דא ודא, חד מלה אתפרשו. דתנינו, אורייתא מחכמה דלעילא נפקת. ר' יוסי אומר, מבינה נפקת, דכתיב להבין אמרי בינה, וכתיב ואל תטוש תורת אמה.

אמר ר' יהודה, אורייתא מחכמה ובינה אתפלילת, דכתיב, שמע בני מוסר אביה ואל תטוש תורת אמה. ר' אבא אומר, בכלא אתפלילת, דכיון דבאלין תרין אתפלילת, אתפלילת בכלא. בחדא, בדינא ברחמי. בכלהו שלימותא דאצטריך מלה. אי מלפא ומטרוניתא מסתפמין, כלא מסתפמין. באתר דאלין משתפחין, כלא משתפחין.

רבי יוסי אומר, אנכי: דא שכינתא. פמה דכתיב, (בראשית מו) אנכי ארד עמה מצרימה. יי' אלהיה: (נ"א כלא סליק לעילא, למחוי כלא חד) דא כנסת ישראל דכתיב ואל תטוש תורת אמה) ר' יצחק אומר, אנכי: דא שכינתא. ופסקא טעמא. פמה דאת אמר (בראשית כז) אנכי עשו בכורה. יי' אלהיה: דא קדשא בריה הוא. פמה דכתיב, (דברים ד) מן השמים השמיעה את קולו. וכתיב אתם ראיתם פי מן השמים דברתי עמכם. מן השמים (מן השמים ממש דא קדשא בריה הוא).

אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אשר: אתר דכלא מאשרין ליה. (דף פ"ה ע"ב) הוצאתיך מארץ מצרים: דא יובלא. פמה דתנינו, מסטרא דיובלא נפקו ישראל ממצרים. ובגין פה, חמשין זמנין אדפר יציאת מצרים באורייתא. חמשין יומין לקבלא אורייתא. חמשין שנין לחירו דעבדין.

מפית עבדים: פמה דכתיב, (שמות יב) הבה כל בכור בארץ מצרים. ותנינו אליו פתרון תתאין, דאתרחיצו בהו מצראי. פמה דאית ביתא לעילא, אית ביתא לתתא. ביתא קדישא לעילא, דכתיב, (משלי כד) בחכמה יבנה בית. ביתא תתאה לתתא, דלא קדישא, פמה דכתיב מפית עבדים.

תאנא, בשעתא דאתמר אנכי, פל אינון פקודי אורייתא, דמתאחדן במלפא קדישא עלאה, בסטרא (ס"א דא) פלהו הוה כלילן בהאי מלה.

פמה דתנינו, פל פקודי אורייתא, מתאחדן בגופא דמלפא. (ד"א במלפא קדישא עלאה) מנהון ברישא דמלפא, ומנהון בגופא, ומנהון בידי מלפא, ומנהון ברגלוי, ולית מאן דנפיק מן גופא דמלפא לבר. ובגין פה, מאן דפשע בחד פקודי אורייתא, פמאן דפשע בגופא דמלפא, פמה דכתיב, (ישעיה סו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי. פי ממש. ווי לחיבינא, דעברין על פתגמי אורייתא, ולא ידעין מאי קא עבדין.

דאמר ר' שמעון, ההוא אתר דאיהו חב לגביה, ההוא אתר ממש גלי חוביה. (ואמר ר' שמעון קדשא בריה הוא ממש גלי חוביה) חב בקודשא בריה הוא, קדשא בריה הוא גלי חוביה, דכתיב, (איוב כ) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו. יגלו שמים עונו: דא קדשא בריה הוא. וארץ מתקוממה לו: דא קדשא בריה הוא (נ"א דא כנסת ישראל).

תִּנְיָא, שְׁמַיִם גְּלִיזִין חוּבִיָּה דְּבֵר נָשׁ. וּבְשַׁעְתָּא דְּאִיהוּ גְּלִיָּא חוּבִיָּה, אֶרֶץ עֶבֶד דִּינָא דְּבֵר נָשׁ,
דְּכַתִּיב וְאֶרֶץ מִתְקוּמְמָה לּוֹ, לְמַעַבְד דִּינָא בֵּית. אָמַר ר' יוֹסִי, תַּנְיִנָן מִשְׁמִיָּה דְּר' שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעְתָּא
דְּאִתְיְהִיבַת אוּרִיָּתָא, אִימָא וּבְנִין בְּשַׁלְיִמוּתָא אֲשַׁתְּכַחוּ, דְּכַתִּיב, (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שְׁמַחָה.

אָנְכִי יִי אֱלֹהֵיהּ. אָנְכִי, כְּמָה דְּתַנְיִנָן, בַּת הַיְתָה לּוֹ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, הִיא שְׁכִינְתָּא. וְדָא בַת. יִי
אֱלֹהֵיהּ, דְּכַתִּיב (שמות ד) בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל. וְכַתִּיב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, הָא בֵּן.

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיהּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, דְּכַתִּיב, (ויקרא כה) יוֹבֵל הִיא קֹדֶשׁ תְּהִיָּה לְכֶם, וְכַתִּיב (תהלים קיג) אִם
הַבָּנִים שְׁמַחָה. וְקֹדֶשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרַאתֶם דְּרוּר, הָא אִימָא וּבְנִין. יְתָבָא אִימָא
יְתָבִין בְּנִין. (ועלמין) פְּלָהוּ בְּחֻדְוָה בְּשַׁלְיִמוּתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, אִם הַבָּנִים שְׁמַחָה. מִתְעַבְרָא אִימָא,
כְּפָלְהוּ מִתְעַבְרָן בְּדוּכְתִיָּהוּ. וְכַתִּיב, (דברים כב) לֹא תִקַּח הָאִם עַל הַבָּנִים. וְתַנְיִנָן, לֹא יַעֲבִיד בַּר נָשׁ
חוּבִי לְתַתָּא, בְּגִין דְּאִתְעַבְרָא אִימָא מַעַל בְּנִין.

אָמַר ר' יִצְחָק, פְּלָא קֹדֶשׁא בְּרִיָּה הוּא. פְּלָא הוּא. פְּלָא חַד. וּמְלִין אֵלִין, לְמַחְצְדֵי חֻקְלָא אֲתַגְלִיזִין.
וְכַאֲיִן אִינּוֹן בְּעַלְמָא דִּין, וּבְעַלְמָא דְּאִתִּי.

תַּאנִּי אָמַר ר' אֶלְעָזָר, כְּתִיב, בְּרֵאשִׁית פָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וְכַתִּיב, (בראשית ב) בַּיּוֹם
עֲשׂוֹת יִי אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. בְּמַאי אוּקְיָמָנָא הַנִּי קְרָאִי, הָא תַּנְיִנָן, דִּתְרוּוּיָהוּ בְּחֻדְוָה אֲתַבְּרִיאֵו.
מְלַמְדָּה, שְׁנַטְהָה קְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא קוּ יְמִינוּ וּבְרָא הַשָּׁמַיִם, וְנִטְהָה קוּ שְׁמַאלוֹ, וּבְרָא אֶת הָאָרֶץ.
בְּקֹדְמִיתָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּלְבַתֵּר אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

תַּנּוּן, כְּתִיב, (הושע ב) בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם יִי אֶעֱנֶה אֶת הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ. אֶעֱנֶה
אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁמַיִם מִמֶּשׁ. דְּכַתִּיב, (ישעיה סו) הַשָּׁמַיִם כְּסֹאֵי וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ. הָאָרֶץ מִמֶּשׁ,
דְּכַתִּיב וְהָאָרֶץ הַדּוֹם רָגְלֵי. שְׁמַיִם, שְׁמַיִם עֲלָאִין. וְאֶרֶץ, אֶרֶץ עֲלָאָה. דִּתְנִיָּא, כַּד אֲתַקֵּן שְׁמַיִם דָּא
בְּתִיקוּנָא, (אֲתַמְזוּ) לְקַבְלִיָּה דִּהִיא אֶרֶץ, וְתִיאֻבְתִּיָּה לְקַבְלָהּ, בְּחַד דְּרָגָא דְּאֶקְרִי צְדִיק. כְּמָה דְּכַתִּיב,
(משלי י) וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם, וְאֲתַדְּבַק בְּהִיא אֶרֶץ.

וּמִרִישָׁא דִּמְלַכָּא, עַד הַהוּא אֲתֵר דִּשְׁאָרֵי הֵיא צְדִיק, אֲתֵי חַד נְהָרָא

